

اقتصادبین‌الملل

روسیه به گروه ۷ پشت پا زد

اولگ استپانوف، سفیر روسیه در کانادا اعلام کرد: روسیه، بریکس، سازمان همکاری شانگهای و گروه ۲۰ را نسبت به گروه هفت در اولویت قرار داده است. وی با تاکید بر تعهد مسکو به همکاری چندجانبه از طریق سازمان‌هایی که آنها را در چشم‌انداز ژئوپلیتیک امروزی مرتبط‌تر می‌داند، گفت: ما به‌ویژه بر روی پلتفرم‌های بریکس، سازمان همکاری شانگهای و گروه ۲۰ (G20) تمرکز کرده‌ایم. وی هرگونه احتمال بازگشت روسیه به گروه هفت را رد و استدلال کرد که روسیه دیگر نقش معناداری در این گروه ایفا نمی‌کند و تمایلی به بازگشت به تجربیات گذشته ندارد. آنچه که در حال حاضر به عنوان گروه هفت از آن یاد می‌شود، پلتفرمی قدیمی است و سادەلوحانه خواهد بود که فکر کنیم در واقعیت‌های بین‌المللی جدید تأثیری دارد.

احتمال کاهش نرخ بهره در ترکیه

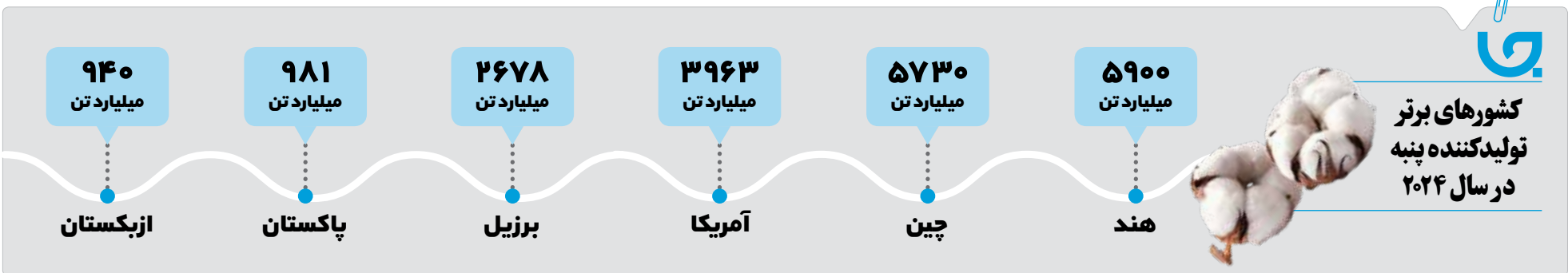
فاتح کاراهان، رئیس بانک مرکزی ترکیه، در کنفرانس سالانه چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی اقتصادهای نوظهور در عربستان اظهار کرد: بانک مرکزی ترکیه آماده اقدام در برابر خطرات در چرخه کاهش نرخ بهره فعلی است. وی افزود: بانک مرکزی ترکیه از دسامبر، به تدریج کاهش نرخ‌ها را آغاز کرده و نرخ‌های خود را در ماه‌های دسامبر و ژانویه، هرکدام به میزان ۲۵۰ واحد کاهش داده است. کاراهان در اوایل ماه جاری گفته بود که این بانک پس از دو دور کاهش متوالی نرخ‌ها، «روی حالت خودکار» قرار نمی‌گیرد و می‌تواند براساس داده‌های اقتصادی، میزان نرخ‌های سیاست پولی خود را ثابت نگه داشته یا تغییر دهد. کاراهان گفت: عدم اطمینان در مورد سیاست پولی در اقتصادهای پیشرفته، به‌ویژه آمریکا، خطرانی را برای اقتصاد بازارهای نوظهور ازجمله ترکیه ایجاد می‌کند. به همین دلیل بانک‌های مرکزی باید احتیاط کنند و در این مسیر خطرات زیادی وجود دارد اما آماده عمل هستیم. نرخ بهره بانک مرکزی ترکیه که پیش از کاهش در دسامبر، به مدت هشت ماه، در ۵۰ درصد ثابت نگه داشته شده بود، اکنون به ۴۵ درصد رسیده و انتظار می‌رود تا پایان سال به ۳۰ درصد کاهش یابد.

طلاي جهانی با کاهش دلار افزایش یافت

قیمت طلا در معاملات روز گذشته بازار آسیا، با کاهش ارزش دلار افزایش یافت و سرمایه‌گذاران منتظر جزئیات بیشتر در مورد طرح‌های تعرفه‌ای دونالد ترامپ هستند که می‌تواند تنش‌های تجاری جهانی را تشدید کند. قیمت هراونس طلا برای تحویل فوری، ۰/۶ درصد افزایش، به ۲۸۹۹ دلار و ۷۳ سنت رسید. بهای هراونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا، ۰/۴ درصد افزایش یافت و به ۲۹۱۲ دلار و ۵۰ سنت رسید. در حالی‌که معامله‌گران، داده‌های اخیر اقتصادی آمریکا را ضعیف‌تر از حد انتظار ارزیابی کردند، شاخص دلار نزدیک به پایین‌ترین حد در دو ماه گذشته قرار گرفت. دلار ضعیف‌تر، طلا را برای سایر دارندگان ارز ارزان‌تر می‌کند. با توجه به این‌که بحث تعرفه و تورم هنوز برای سرمایه‌گذاران نگران‌کننده است، طلا همچنان می‌تواند با توجه به کاهش جریان‌های امن افزایش یابد. طلا به عنوان یک پوشش سنتی در برابر افزایش قیمت‌ها و عدم قطعیت‌های ژئوپلیتیکی درنظر گرفته می‌شود.

ارز ترجیحی هم بازار را رام نکرد

در ۱۰ ماهه امسال ۵/۶ میلیارد دلار برای واردات نهاده‌های دامی پرداخت شد

جزئیات واردات نهاده‌های دامی

بر اساس آمارهای گمرک در ۱۰ ماهه سال جاری ۱۴ میلیون و ۷۵۷ هزار و ۸۳ تن انواع نهاده دامی شامل (ذرت، کنجاله سویا، جو و دانه سویا) به ارزش پنج میلیارد و ۵۳۳ میلیون و ۹۹۸ هزار دلار وارد کشورمان شده است. این در حالی است که در همین بازه زمانی ۱۴ میلیون و ۳۵ هزار و ۸۰۷ تن نهاده دامی به ارزش شش میلیارد و ۳۶۸ میلیون و ۸۱۷ هزار دلار وارد کشورمان و از بنادر شمالی و جنوبی کشورمان ترخیص شده بود. به این ترتیب می‌توان گفت واردات نهاده‌های دامی هر چند به لحاظ وزنی رشدی ۵ درصدی داشته ولی از لحاظ ارزشی کاهش ۱۳ درصدی را به اثبات می‌رساند. در این مدت هشت میلیون و ۳۴ هزار تن ذرت دامی به ارزش دو میلیارد و ۳۴۲ میلیون دلار وارد کشورمان شده. این در حالی است که در همین بازه زمانی در سال گذشته هشت میلیون و ۴۱۳ هزار تن از این محصول به ارزش سه میلیارد و ۱۹۵ میلیون دلار وارد کشورمان شده بود. به این ترتیب می‌توان گفت واردات ذرت دامی به

لحاظ وزنی کاهش ۵ درصدی و به لحاظ ارزشی نیز کاهش ۲۷ درصدی را نسبت به ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۲ تجربه کرده است. از سوی دیگر دو میلیون و ۷۶ هزار تن جو به ارزش ۴۷۴ میلیون و ۷۵۳ هزار دلار وارد کشورمان شده، این در حالی است که در ۱۰ ماهه سال گذشته دو میلیون و ۲۸ هزار تن و به ارزش ۷۰۷ میلیون دلار وارد کشورمان شده بود. محصول جو هر چند به لحاظ وزنی افزایش ۲ درصدی داشته ولی به لحاظ ارزشی کاهش ۳۳ درصدی را نسبت به ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۲ تجربه کرده است. این میزان واردات در حالی صورت گرفته که چندی پیش محمد مسعودی، مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های خوراک دام، طیور و آبزیان کشور با بیان این‌که ۸۶۶ کارخانه خوراک دامی در ایران فعالیت دارند که با ۳۰ درصد ظرفیت تولید می‌کنند، گفت: اگر این کارخانجات با تمام ظرفیت فعال باشند می‌توانند ۳۲ میلیون تن نهاده دامی تولید کنند اما در حال حاضر ۱۲ میلیون تن تولید می‌شود. نیاز داخل حدود ۱۸ میلیون تن خوراک است.

رویه‌ریبوندند که همین امر زمینه ساز نارضایتی مردم شده است.

برای آن که دوباره با موج افزایش قیمت کالاهای اساسی در بازارها روبه‌رو نشویم باید در ماه پایانی سال نیز واردات نهاده‌های دامی به میزان کافی صورت گیرد.

به طوری که چندی پیش محمد رضا کلامی، دبیر اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور، خطاب به وزیر جهاد کشاورزی از احتمال افزایش قیمت و کمبود تأمین نهاده در ماه‌های پایانی و اوایل سال آینده در صورت بی‌توجهی به درخواست تجار مبنی بر تأمین ارز مکفی خبر داد. وی افزود: متأسفانه با وجود تجربه بروز مشکل و افزایش قیمت و کمبود در تأمین و عرضه نهاده در ماه‌های پایانی و اوایل سال جدید که معمولاً ناشی از کم‌توجهی برخی دستگاه‌ها در تأمین مکفی ارز کالاهای اساسی است. طبق شنیده‌ها و اخبار منتشر شده نگرانی‌هایی از بابت تأمین و تخصیص بقیه سهمیه ارزی کالاهای اساسی و ضروری (نهاده‌های دام و طیور) وجود دارد.

در یک دهه اخیر همواره بیشترین ارز اختصاص یافته توسط دولت‌ها برای واردات کالاهای اساسی به نهاده‌های دامی صورت گرفته است، به طوری که همواره ۷۵ درصد میزان مورد نیاز مصرف کشور از طریق واردات تأمین شده و خودتأکلی در این بخش فقط ۲۵ درصد است. یکی از دلایل این امر اساساً مشکل خشکسالی و کم‌آبی کشورمان در سال‌های اخیر بوده و همچنین اینکه محصولاتی مثل ذرت و سویا بسیار آب‌بر است و نمی‌توانیم به راحتی این محصولات را در کشورمان تولید کنیم.

از سوی دیگر هرگونه نوسان و کمبود نهاده دامی بازار را دچار اختلال می‌کند چون یکی از اصلی‌ترین عوامل تأثیرگذار در قیمت گوشت قرمز، گوشت مرغ، تخم مرغ، شیر و سایر لبنیات محسوب می‌شود.

با این حال در سال جاری با آن که دامداران هیچ‌گاه مشکلی در تأمین نهاده‌های دامی خود نداشتند اما بازار لبنیات، گوشت قرمز و گوشت مرغ همواره با افزایش قیمت

گزارش

هزینه کالابرگ از جیب صندوق توسعه ملی

برنج، ماکارونی، روغن، شیر، پنیر، ماست، حبوبات، قند و شکر می‌شود. حال بررسی مصوبه جدید هیأت وزیران نشان می‌دهد که قرار است از محل صندوق توسعه ملی یک میلیارد دلار به منظور پرداخت کالابرگ برداشت انجام شود. گفتنی است پس از گذشت یک سال از اجرای طرح «مردمی‌سازی و توزیع عادلانه یارانه‌ها» که براساس آن خانوارهای مشمول سه دهک اول، مبلغ ۴۰۰ هزار تومان و دهک‌های چهارم تا نهم مبلغ ۳۰۰ هزار تومان یارانه دریافت می‌کردند، از خردادماه سال ۱۴۰۲ طرح «کالابرگ الکترونیک» در حالی کلید خورد که به‌موجب آن ۱۱ قلم کالای اساسی مورد تأیید انستیتوی تغذیه ایران جهت تأمین امنیت غذایی مردم

طبق بند الف تبصره ۸ قانون بودجه سال جاری، دولت مکلف به اجرای کالابرگ الکترونیک است. با این حال اجرای این طرح تقریباً از اوایل سال جاری متوقف شده بود اما طبق اظهارات وزیر کار و البته مصوبه دولت، کالابرگ الکترونیک مجدد پرداخت خواهد شد. احمدی‌میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این ارتباط گفته است که «زیرساخت فناوری اطلاعات فراهم شده و بخشنامه‌های مربوطه در حال ارسال به استان‌ها است. قبل از ماه مبارک رمضان در ۱۰ اسفند ۱۴۰۳ اولین نوبت کالا برگ الکترونیک را به ۷ دهک درآمدی می‌دهیم.»

به گفته او «کالابرگ الکترونیک برای ۳ دهک کم‌درآمد به ازای هر نفر ۵۰۰ هزار و برای دهک‌های ۴ تا ۷ هر نفر ۳۵۰ هزار تومان داده می‌شود تا از ۱۱ قلم کالای منتخب استفاده کنند.»

آن‌طور که میدری تأکید کرده است «کالابرگ به ۲۰ درصد جامعه تعلق می‌گیرد و ۱۱ قلم کالای اساسی در قالب کالابرگ در فروشگاه‌ها به مردم ارائه خواهد شد.»

اقلام کالابرگ الکترونیک شامل گوشت، مرغ، تخم مرغ،

موضوع واردات بنزین سوپر از آبان ماه امسال با مصوبه هیات‌وزیران مطرح شد. این مصوبه به اشخاص حقوقی دارای مجوز از وزارت نفت اجازه می‌داد که بنزین سوپر را به‌صورت غیریارانه‌ای وارد و عرضه کنند. هدف این تصمیم، جبران کاهش عرضه داخلی و پاسخ به نیاز مصرف‌کنندگان بود. با این حال، با وجود گذشت چند ماه، این مصوبه هنوز به مرحله اجرا نرسیده است.

در این مدت، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از هفته‌های گذشته توزیع بنزین سوپر داخلی را در جایگاه‌های منتخب تهران آغاز کرد. به گفته کرامت

ویس‌کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، روزانه ۳۰۰ هزار لیتر بنزین سوپر توزیع می‌شود، اما همچنان بخش خصوصی نتوانسته واردات این سوخت را آغاز کند. بحث قیمت بنزین سوپر وارداتی در دی ماه مطرح شد و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در آن زمان اعلام کرد قیمت این محصول به نرخ روز واردات بستگی دارد و گمانه‌زنی‌های موجود درباره قیمت را تکذیب کرد.

اکنون، طبق آخرین اظهارات محمدصادق عظیمی‌فر، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، سوخت در جایگاه‌های سوخت دسترسی داشته باشند یا خیر.

واردات بنزین سوپر فراموش شد؟

تجارت

کسری تجاری ۱/۲ هزار میلیارد دلاری آمریکا

براساس تجزیه‌وتحلیل داده‌های اداره سرشماری آمریکا، کسری این‌کشور در سال ۲۰۲۴ رکورد ۱٫۲ هزار میلیارد دلاری را ثبت کرد که چهارمین کسری تجاری متوالی بالای ۱۰۰۰ میلیارد دلار و ششمین افزایش در هشت سال گذشته است. به‌نظر می‌رسد ترامپ، بایدن یا هر رئیس‌جمهوری، علی‌رغم وعده‌بازگرداندن تولید به آمریکا که همچنان سومین تولیدکننده بزرگ در جهان است نمی‌تواند در مورد کسری‌های تجاری‌کاری انجام دهد. در سال ۲۰۲۴، آمریکا با ۱۳۲ کشور جهان مازاد تجاری و با ۱۰۱ کشور جهان کسری تجاری داشت. این به آن معنی است که نسبت به سال ۲۰۲۳ پنج‌کشور به مازاد تراز تجاری اضافه شده‌اند؛ زیراتعدادی از کشورها ازجمله عربستان سعودی، اوکراین و گرینلند، از درجه‌بندی قرمز به سیاه رفته و کشورهایی نظیر لیتوانی، لتونی و بولیوی از سیاه به قرمز تغییر حالت داده‌اند. به ازای هر دلار تجارت آمریکا در سال ۲۰۲۴ که ارزشی برابر ۵٫۳۳ هزار میلیارد دلار داشت، ۳۹ درصد سهم صادرات آمریکا بود. این میزان نسبتاً متعادل است. آلمان، تایوان، ژاپن، کره جنوبی، کانادا و هند در سال ۲۰۲۳ به چین، مکزیک، ویتنام و ایرلند، پیوستند تا ۱۰ کشوری که آمریکا بیشترین میزان کسری تجاری را با آنها دارد، تشکیل دهند. ویتنام با ۹ درصد سهم از تجارت با آمریکا و ایرلند با تنها ۱۴ درصد سهم تجارت با آمریکا کمترین تعادل تجاری با این کشور را دارند. میزان رشد ویتنام عمدتاً به دلیل رشد باورنکردنی در تولید فناوری و کالاهای مصرفی است که بسیاری از آنها قبلاً بزرگسب «ساخت چین» را داشتند. ایرلند تا حد زیادی به دلیل واردات دارو در این وضعیت قرار گرفته است. بیشترین تراز تجاری هم به کانادا با ۴۶ درصد و مکزیک با ۴۰ درصد صادرات را آمریکا تعلق دارد. این تراز، که وضعیت بهتری از تراز کلی آمریکا دارد تا حد زیادی به دلیل زنجیره تأمین پیچیده خودرو در آمریکا شمالی است که به مدت ربع قرن تحت توافقنامه تجارت آزاد آمریکا شمالی و در دو سال اخیر، جانشین کاملاً مشابه آن، موافقت‌نامه آمریکا «مکزیک» کانادا، پرورش یافته است.